

Dotazník ohledně finanční gramotnosti žáků středních škol a odborných učilišť

V dotazníku jsou představeny otázky, které se týkají oblasti finanční gramotnosti.

1. Jsem

- a) Muž
- b) Žena

2. Studuji

- a) Střední školu
- b) Střední odborné učiliště

3. Ročník studia

- a) 1.
- b) 2.
- c) 3.
- d) 4.

Všeobecné dotazy

1. Sestavuješ si svůj osobní rozpočet?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

2. Máš svoji finanční rezervu?

- a) Ano
- b) Ne

Pokud ano, kde ji máš uloženou?

- a) Běžný účet
- b) Hotovost
- c) Spořicí účet, Stavební spoření
- d) Nákup investičních produktů
- e) Převod rodinným příslušníkům

3. Dokážeš si stanovit finanční cíl? (např. našetření na nový mobilní telefon)

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

4. Jaký je tvůj nejdůležitější finanční cíl v budoucnu?

- a) Bydlení
- b) Motorové vozidlo
- c) Splácení dluhu
- d) Dovolená a cestování
- e) Děti a rodina
- f) Důchod
- g) Vycházet s penězi
- h) Úspory a dostatek peněz
- i) Výdaje domácnosti
- j) Finanční nezávislost
- k) Studia
- l) Ostatní
- m) Nevím

5. Ovládáš své finance?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

6. Dlužil jsi někdy někomu peníze?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

7. Pomohl bys příteli se splácením dluhu?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

8. Máš svoji platební kartu?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

9. Využíváš elektronické bankovníctví?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

10. Pročítáš smlouvy před jejich podpisem?

- a) Přečtení na místě, případný dotaz
- b) Rychlé přečtení a kontrola nejdůležitějších údajů
- c) Odnesení domů, porada před podpisem
- d) Odnesení domů, prostudování
- e) Podpis bez čtení, důvěra, že je vše v pořádku
- f) Podpis bez čtení i v případě pochybností
- g) Nevím

11. Měl jsi někdy problém se smlouvou?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

Testování pojmů

1. Co znamená porušení platební morálky?

- a) Změna pravidelného platebního termínu
- b) Předčasné splacení celé dlužné částky, mimo pravidelně stanovený termín
- c) Přerušování pravidelného splácení, např. půjčky bez řádného nahlášení změny věřiteli
- d) Placení nekrytými penězi
- e) Nevím

2. Co je to likvidita?

- a) Schopnost různých aktiv přeměnit se rychle a bez větších ztrát na peníze
- b) Možnost rychle zlikvidovat všechny závazky vůči věřitelům formou osobního bankrotu
- c) Schopnost osoby splácet finanční závazky v dohodnutých lhůtách – opakem insolvence
- d) Stanovení maximální prodejní ceny
- e) Nevím

3. Co znamená zkratka p.a., kterou najdeme např. za úrokem?

- a) Ročně
- b) Měsíčně
- c) Týdenně
- d) Denně
- e) Nevím

4. Kdo nebo co je věřitel?

- a) Osoba, která si vypůjčila určitý obnos finančních prostředků
- b) Osoba, která přistoupila k dluhu blízkého
- c) Osoba, která je oprávněná požadovat uhrazení dlužníkovi pohledávky
- d) Osoba, která zodpovídá za škodu na majetku
- e) Nevím

5. Co debetní karta umožňuje?

- a) Pouze vybírat hotovost z bankomatu
- b) Platit a vybírat hotovost do zůstatku na bankovním účtu
- c) Platit a vybírat hotovost po předchozím souhlasu banky
- d) Pouze ke spoření vkladů
- e) Nevím

6. Jaké dvě kategorie půjček existují v České republice?

- a) Bankovní a nebankovní
- b) Státní a nestátní
- c) Bankovní a státní
- d) Spotřebitelské a podnikatelské
- e) Nevím

7. Kdo je to dlužník?

- a) Osoba, která v rámci rodiny uzavřela úvěrovou smlouvu a nyní hodlá převést dluh na jinou blízkou osobu
- b) Osoba, která je oprávněná požadovat uhrazení dlužníkovi pohledávky
- c) Osoba, která si vypůjčila určitý finanční obnos od věřitele a je povinná mu vypůjčené prostředky v dohodnutém termínu splatit
- d) Osoba, která nechce nikomu dlužit peníze
- e) Nevím

8. Jaká instituce v ČR vykonává dohled nad bankami?

- a) Ministerstvo financí
- b) Finanční instituce
- c) Finanční arbitr ČR
- d) Česká národní banka
- e) Nevím

9. Co je to inflace?

- a) Stabilita cenové hladiny
- b) Pokles cenové hladiny
- c) Růst cenové hladiny
- d) Kolísavost cenové hladiny
- e) Nevím

10. K čemu se zpravidla používá běžný účet?

- a) Ke spoření
- b) K zasílání příjmů a odesílání plateb
- c) K evidenci stavu poskytnutého úvěru
- d) K rychlému zhodnocení úspor
- e) Nevím

11. Co je to kontokorent?

- a) Kontokorent je bankovní služba sjednaná k běžnému účtu, která klientovi dovoluje čerpat z účtu peníze v případě, že na účtu nemá dostatečnou hotovost
- b) Kontokorent poskytují banky klientům, kteří si chtějí pořídit nemovitost, ale vzhledem k nízkým příjmům nedosáhnou na hypotéku
- c) Kontokorent je ukazatel, který vás informuje o stavu finančních prostředků na spořicí účtu
- d) Kontokorent je nebankovní služba, která Vám poskytne až 150 000 Kč
- e) Nevím

12. Jaká je přibližná průměrná hrubá mzda v ČR v roce 2018?

- a) 29 950 Kč
- b) 32 241 Kč
- c) 35 402 Kč
- d) 38 112 Kč
- e) Nevím

13. Co je to spořicí účet?

- a) Účet sloužící spořitelněm k uchování všech vkladů od klientů
- b) Účet, na který je navázáno SIPO a odkud plynou pravidelné platby, předtím se však na tyto platby musíme našetřit
- c) Účet, který slouží na spoření, je možné z něj kdykoliv vybírat peníze
- d) Účet, na který spoří rodiče dětem, ale ty si mohou vybrat úspory až v době zletilosti
- e) Nevím

14. Kde můžete vyměnit neplatné české bankovky?

- a) V supermarketu
- b) Ve směnárně
- c) V obchodních bankách
- d) V zastavárně
- e) Nevím

15. Jaký majetek se stává součástí společného jmění manželů?

- a) Byt koupený před svatbou
- b) Mzda
- c) Auto pořízené po svatební cestě
- d) Pracovní notebook
- e) Nevím

16. K jakému účtu se může sjednat kontokorent?

- a) K termínovanému vkladu
- b) K spořicímu účtu
- c) K běžnému účtu
- d) K úvěrovému účtu
- e) Nevím

17. Co vyjadřuje zkratka RPSN?

- a) Relativní procentuální sazbu nákladů
- b) Roční procentní sazbu nákladů
- c) Roční procentuální skóre nákladů
- d) Rekordní procentuální sazbu nákladů
- e) Nevím

Modelové situace

- 1. Přemýšlíš nad koupí nového telefonu v hodnotě 5 000 Kč, měsíčně ušetříš z kapesného 300 Kč. Prodejce ti nabídne možnost nákupu na splátky bez navýšení úroku (0 % p.a.) s podmínkou, že mu zaplatíš $\frac{1}{4}$ ceny telefonu teď a v následujících 12 měsících budeš platit splátku 300 Kč.
Jaká bude celková částka, kterou za telefon zaplatíš? Kolik prodejce získá peněz navíc?**
- 2. Jak budeš řešit ztrátu nebo krádež platební karty, abys zamezil nepovolenému čerpání financí?**
- 3. Představte si, že 3 sourozenci dostanou darem celkem 10 000 Kč, na svůj podíl rovným dílem musí čekat jeden rok a inflace je na úrovni 2 %. Za rok si tento svůj podíl budou moci koupit více, méně, či stejně jako dnes?**
- 4. Představ si, že si uložíš 100 Kč na spořicí účet s garantovanou úrokovou sazbou 2 % ročně. Na tomto účtu neprovedete žádné další platby ani výběry. Jaký bude zůstatek na konci roku po připsání úroku? (Nezohledňuj daň ani poplatky)**

Hodnocení finanční gramotnosti

- 1. Setkal/a jsi se s pojmy, které jsou obsaženy v dotazníku, ve školní výuce?**
 - a) Se všemi
 - b) S většinou
 - c) Skoro ne
 - d) Vůbec ne
- 2. Setkal/a jsi se s pojmy, které jsou obsaženy v dotazníku...**
 - a) V televizi
 - b) Na internetu
 - c) U rodiny
 - d) U přátel
- 3. Co je podle tebe jedna z hlavních příčin nízké finanční gramotnosti v České republice?**
 - a) Špatné vedení ze strany rodiny
 - b) Nedostatečná snaha lidí se finančně vzdělávat
 - c) Nedostatek volných informací, které se týkají finanční gramotnosti
 - d) Nedostatek věnovaného času při výuce finanční gramotnosti na školách
- 4. Jak byste zlepšili finanční gramotnost v České republice?**
 - a) Zvýšit státní podporu výuky finanční gramotnosti
 - b) Zvýšit počet dostupných kurzů pro širokou veřejnost
 - c) Vzdělávat se
 - d) Zavést jednoduchý státní web ohledně finanční gramotnosti
 - e) Klást všeobecně větší důraz na finanční gramotnost na školách
 - f) Nemám ponětí
- 5. Ohodnot'te vlastní finanční gramotnost na škále od 1 (výborná) do 5 (nedostačující)**
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 - e) 5